

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 9 februari 2016

Onderwerp Actieplan Jeugdwerkgelegenheid

Categorie A

Verseonnummer 1474566 / 1510009

Portefeuillehouder Wethouder Stermerdink

Behandeld door Mevrouw Breukelman

1. Samenvatting

In reactie op het sterk groeiend aantal werkloze jongeren zijn door het kabinet Rutte begin 2013 maatregelen aangekondigd. Het thema jeugdwerkgelegenheid heeft ook binnen de arbeidsmarktregio's Zuid-Holland Centraal en Haaglanden een hoge prioriteit en staat als één van de dertien speerpunten van de gemeente hoog op de lokale politieke agenda. In het 'Actieplan Jeugdwerkgelegenheid 2016-2018' worden diverse acties benoemd om de jeugdwerkgelegenheid te verbeteren, het hoogst haalbare opleidingsniveau voor jongeren te bereiken en jongeren 'buiten beeld' te bereiken en te activeren. Hierbij is het van belang dat hulpverleners de jongere niet loslaten totdat het einddoel is bereikt. Om beleid en acties te laten slagen is het noodzakelijk dat aangesloten wordt bij de belevingswereld van jongeren. Hierop vooruitlopend is bij het opstellen van het actieplan op een nieuwe wijze input opgehaald bij jongeren, namelijk door het voeren van debatten met jongeren op diverse scholen. In het actieplan wordt aangesloten bij reeds bestaande initiatieven en trajecten, tevens worden nieuwe acties benoemd. Bij het actieplan staan de veranderkracht van zowel betrokken medewerkers als jongeren centraal: samen wordt ervoor gezorgd dat de kansen voor jongeren, inclusief hun eigen inzet hierin, structureel worden vergroot.

2. Inhoudelijke toelichting

2.1 Aanleiding

Een transformatie op het thema jeugdwerkgelegenheid is om drie redenen hard nodig.

1. De groep jongeren zonder arbeidsmarktperspectief die groter lijkt te worden moet worden teruggedrongen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om jongeren zonder startkwalificatie of vakdiploma en jongeren zonder werkervaring.
2. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor jongeren met een arbeidsbeperking. Zonder hulp en ondersteuning hebben zij weinig kans op een gewone baan hetgeen het risico van isolement met zich mee brengt. Daarnaast bestaat het risico dat zij structureel een beroep moeten doen op een uitkering.
3. Steeds meer jongeren geraken uit beeld, waarvan een consequentie kan zijn dat ze tot de

harde kern van de onderkant van de arbeidsmarkt gaan behoren. Geconcludeerd wordt dat de jeugdwerkloosheid bestreden moet worden. Elke jongere verdient een plek in de samenleving. Met jongeren wordt bedoeld iedereen tot 27 jaar. Het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid richt zich op het bieden van perspectief voor jongeren, waarbij gekeken wordt naar mogelijkheden en kansen, het creëren van nieuwe verbindingen en het versterken van bestaande samenwerkingen.

2.1.2 Ambities Actieplan Jeugdwerkgelegenheid

In de bijlage is de infographic toegevoegd.

Het actieplan bestaat uit dit raadsvoorstel en bijgevoegde infographic. In een afzonderlijke bijlage is het Plan van Aanpak (het uitvoeringsplan) toegevoegd waarin diverse acties worden benoemd om de doelstellingen te behalen. In het actieplan zijn de volgende vijf ambities geformuleerd. Per actie wordt beschreven welke nieuwe activiteiten we starten van de extra middelen van het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid. Hierbij kan het ook gaan om het doorontwikkelen van reeds bestaande activiteiten:

- Meer Jongeren aan het werk: *daling jeugdwerkloosheid 20% en jaarlijks 50% uitstroom van jongeren met uitkering Participatiewet (P-wet)* (conform de motie Preventie Jeugdwerkgelegenheid d.d. 10 november 2015, nr. 664). Om een daling van de jeugdwerkloosheid van 20% van alle niet werkende werkzoekende jongeren te kunnen realiseren, speelt bijvoorbeeld ook de inzet van het UWV een rol. De extra middelen van Actieplan Jeugdwerkgelegenheid worden o.a. ingezet om een structurele route voor jongeren met een uitkering door te ontwikkelen, de jongeren wekelijks te spreken en begeleiden, jobcoaching op te zetten, scholen te bezoeken en jongeren te leren netwerken.
- Eruit halen wat er in zit: *iedere jongere behaalt het hoogst niveau binnen zijn/haar capaciteit, waar mogelijk wordt gestreefd naar het behalen van een startkwalificatie*. Met de extra middelen van het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid worden de jongeren in beeld gebracht en geactiveerd.
- Alle jongeren van de bank: *samen met hulpverleners wordt 20% van de 'jongeren buiten beeld' geactiveerd*. 'Jongeren buiten beeld' zijn jongeren die niet werkend zijn en geen onderwijs volgen. Vaak betreft dit een kwetsbare doelgroep. Met de extra middelen van het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid worden de jongeren in beeld gebracht en geactiveerd.
- Samen verantwoordelijk: *hulpverleners laten niet los tot dat het einddoel is bereikt*. Met de extra middelen van het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid wordt de dienstverlening tussen organisaties en dienstverleners afgestemd.
- Met jongeren voor jongeren: *aangesloten wordt op de belevingswereld van jongeren*. Met de extra middelen van het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid wordt een structurele vertegenwoordiging van jongeren gerealiseerd.

En uiteraard wordt aangesloten bij de benoemde ambitie om het percentage minimahuishoudens met schoolgaande kinderen dat gebruik maakt van specifieke regelingen ten opzichte van 2012 (Armoedemonitor) met 15% te laten toenemen. Om de ambities te kunnen bereiken wordt

samengewerkt met jongeren, de Lokale Kamer, scholen, werkgevers en andere dienstverleners.

3. Financiële toelichting

Dit plan is opgesteld op verzoek van de drie gemeenteraden van Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten.

Om bovengenoemde ambities te realiseren hebben de drie gemeenten extra budgetten beschikbaar gesteld. Voor een overzicht van de beschikbaar gestelde middelen en de kosten wordt verwezen naar de bijlage.

Geconcludeerd wordt dat voor het uitvoeren van de voorgestelde acties over de periode 2016-2018 jaarlijks een bedrag van € 28.000 en in 2016 eenmalig een bedrag van € 58.513 tekort is. Deze overschrijding komt met name door de inzet van extra medewerkers voor de jongeren, en met name de 'jongeren buiten beeld', het eenmalig opzetten van een netwerk van coaches, jongerenvertegenwoordiging en het doorontwikkelen van een structurele activeringstraject voor jongeren met een P-wet inkomen. De praktijk is dat het vinden, actief bezoeken en begeleiden van met name kwetsbare jongeren en jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt erg arbeidsintensief is. Doel is dat de jongere niet wordt losgelaten door de medewerker totdat het einddoel is bereikt, en dat ze gedurende het ondersteuningsproces structureel en regelmatig begeleid worden. Dat is maatwerk. Hiervoor is meer formatie nodig dan nu beschikbaar is. Door de raad is eerder aangegeven dat de 'jongeren buiten beeld' gezien worden als een belangrijke doelgroep, voorkomen moet worden dat er een verloren generatie ontstaat. De te maken kosten zoals in die in dit voorstel zijn opgenomen zijn nodig om dit doel te kunnen realiseren. Voorgesteld wordt om het extra budget voor 2016 van € 86.000 te verwerken in de eerste Turap 2016 en het extra budget voor 2017-2018 van € 28.000 te verwerken in de Kadernota 2017. Voorsnog is hier geen dekking voor waardoor deze mogelijk ten laste van de algemene reserve komt. Het is van belang om de budgetten nu in te zetten, zodat de jongeren nu benaderd kunnen worden, zodat ze de mogelijkheid hebben om in september 2016 in te stromen in het onderwijs. Daarnaast is het in het beeld brengen van de 'jongeren buiten beeld' een belangrijk speerpunt van het Ministerie. Vanuit dit oogpunt is de aanvraag voor extra budget in de kadernota 2016 te laat.

Indien niet akkoord wordt gegaan met het beschikbaar stellen van bovengenoemde extra budgetten worden de jonge 'jongeren buiten beeld' wel in beeld gebracht, maar omdat er minder formatie beschikbaar is, is doorlooptijd om alle jongeren in beeld te brengen en te activeren langer. Daarnaast kan dan minder effectief een structurele route voor jongeren doorontwikkeld worden, ook deze doorontwikkeling heeft dan een langere doorlooptijd.

Praktijkonderwijs (Pro)/Voortgezet speciaal onderwijs (Vso) en MBO-1

In het coalitieakkoord is het thema Jeugdwerkgelegenheid opgenomen. Het in kaart brengen van Pro/VSO en MBO-1 jongeren en het aanbod van trajecten voor deze jongeren is hierin niet

opgenomen. Aangezien deze jongeren een risicogroep vormen voor wat betreft de aansluiting op de arbeidsmarkt zijn ze wel in het actieplan meegenomen. In het actieplan zijn middelen gereserveerd voor het in kaart brengen van Pro/VSO en MBO-1 jongeren en het bespreken van de jongeren in regionaal verband. Verder zijn in het actieplan middelen gereserveerd voor het vinden en activeren van 'jongeren buiten beeld'. Onder deze jongeren kunnen zich ook voormalig PRO/VSO jongeren bevinden.

De mogelijkheden van ondersteuning aan de doelgroep van PRO/VSO leerlingen op grond van de Participatiewet zijn verruimd. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de kosten van ondersteuning aan PRO/VSO en MBO-1 jongeren kunnen worden voldaan uit de reguliere middelen voor participatie (P-budget). De kosten worden geraamd op € 150.000 op jaarbasis.

Indien blijkt dat de reguliere middelen ontoereikend zijn om de genoemde ondersteuning te kunnen bieden, wordt een afzonderlijk voorstel voor financiering ingediend.

4. Verantwoording

Het college en de raad worden door middel van een halfjaarlijks verslag via de Marap van Werk en Inkomen op de hoogte gehouden van de behaalde resultaten. Dit verslag wordt na afloop van een halfjaar gepresenteerd, zodat de eerste rapportage in juli 2016 opgesteld wordt. Verantwoording van de besteding van de middelen vindt jaarlijks plaats, voor het eerst in januari 2017. Indien wenselijk kan de frequentie van de verantwoording worden bijgesteld.

5. Communicatie

Het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid wordt afgetrapt met een persgesprek/persbericht waarbij ook de doelgroep wordt betrokken, nieuwsflits en via de gemeentelijke social mediakanalen. Voor het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid wordt een communicatienotitie opgesteld. De communicatiestrategie is ondersteunend aan de doelstellingen van het actieplan. Daarbij wordt onder andere een kernboodschap, doelgroepen en kalender uitgewerkt. Voor de acties uit het Actieplan worden waar nodig ondersteunende middelen, zoals een aangepaste infographic voor de doelgroep, ontwikkeld. Onderzocht wordt jongeren een rol gegeven kan worden in de communicatie (denk aan social media): voor en door jongeren en daarmee aansluitend bij hun belevingswereld. Voor belangrijke mijlpalen en resultaten wordt persaandacht gecreëerd en de bestuurders van de drie gemeenten krijgen daarin een rol.

6. Voorstel

Om te besluiten:

1. Het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid vast te stellen.
2. De hiermee samenhangende budgetoverschrijdende kosten van € 86.000 over 2016 op te nemen in de eerste Turap 2016 en € 28.000 over de periode 2017-2018 op te nemen in de Kadernota 2017.

Indien niet akkoord wordt gegaan met beslispunt 2, om te besluiten:

3. Het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid vast te stellen, zonder hiervoor extra budgetten beschikbaar te stellen. Een langere doorlooptijd voor het in beeld brengen van de 'jongeren buiten beeld' en voor het doorontwikkelen van een structurele route voor jongeren wordt aanvaard.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester